

Divadelní reportáž

Lucie Fišerová

19 let

Prohlašuji, že text byl napsán bez použití jakéhokoliv nástroje umělé inteligence.

Před reportáží

„A vy si myslíte, že si máme o čem povídat?“ zeptal se mě režisér Václav. „Že si chceme povídat?“

To si nebudu brát osobně. Proč jsem sem vůbec přišel? Smysl se ztratil někde po cestě, když jsem vyhodil připravené otázky. Tehdy jsem si říkal, že pokud bych je použil, tak bychom si skutečně neměli o čem povídat – rozhořčení divadelníci by mi rozhovor o tom, proč selhali, dát nechtěli.

„Asi ne. Ale já si myslím, že by byla škoda to nezkusit, chtěl jsem se vás zeptat na docela dost věcí.“

Pan Václav se nedůvěřivě zamračil.

„Hodláte se nám jen vysmívat. Už toho mám dost.“

„Nechci se bavit o divadle.“

Přišel jsem sem podle adresy napsané na ruce. Dostal jsem za úkol udělat rozhovor s lidmi, kteří pracují v divadle, které je optimisticky řečeno neúspěšné. Kritici jej označili, jako „až moc undergroundové“ nebo jako „tak moc konceptuální, že ztrácí koncept“. Nedotknutelné kvůli tomu, jak nepochopené je. Reportáž měla naznačit, že divadlo už brzy s největší pravděpodobností existovat nebude.

„A o čem teda?“ režisér dal ruce v bok.

„Zajímáte mě vy. Vaše skupina. Jací jste, když nehrajete.“

„Abyste si z nás mohl dělat ještě větší srandu?“

Popravdě mi divadlo bylo lhostejné do té doby, dokud jsem se s ním neztotožnil. Věděl jsem, že mě sem poslali, protože to byla celkem bezvýznamná reportáž a já jsem ještě student, který je v novinách jen chvíli. Došlo mi, že jsem s těmito divadelníky ve stejné životní situaci – nikoho pracovně příliš nezajímáme, ale držíme se tam, kde jsme, zuby nehty.

„Ne. Snažím se vám vysvětlit, že vás veřejnost musí pochopit. Jste pro ně moc složití. Dovolte mi aspoň jeden krátký rozhovor.“

Režisér se po dlouhém přemlouvání nakonec podvolil. Snažil jsem se mu věnovat co nejvíce soucitu a zabralo to. Rozhovory jsem dokonce udělal se všemi herci. *Nejvíce se ale v duchu vracím k těmto dvěma...*

Při reportáži

„Jaké je vaše největší tajemství?“

„Co prosím?“

„Něco, co jste nikomu neřekl.“

„A proto bych to měl říct novináři?“ zasmál se herec, který se mi předtím představil jako Honza.

„Jestli to potřebujete dostat ven. Neznám vás, nebudu vás soudit.“

„Vaši čtenáři asi budou.“

„Ne, oni to pochopí. Věřím tomu.“

„Dobře, tak já vám to řeknu, vždyť je to docela jedno.“

Nevěřil jsem, že mi něco doopravdy řekne. Chvilka napětí.

„Mám falešnou identitu.“

Řekl to na záznam – a já jsem žasl.

Je to vůbec pravda? Nevymyslel si to?

V duchu jsem se usmál. A záleží na tom, jestli si to vymyslel? Nejlepší na tom je, že je to herec – může to být druh performance.

„Honzo,“ odkašlal jsem si po chvíli ticha, „jestli se tak teda jmenujete, moc vám děkuji za důvěru. To chtělo odvalu.“

Herec se zaculil. „Měl jste pravdu. Ulevilo se mi.“

Pak přišla mladá krásná žena s krátkými vlasy a záhadně se na mě usmála, jako by měla otázky pokládat ona.

„Můžeme,“ přikývla a spustilo se nahrávání.

„Moniko, co je vaše největší přání?“ zeptal jsem se.

„Aktuální nebo dlouhodobé?“

„Máte odpověď na obě?“

„Ano,“ přikývla Monika.

„Poslední dobou si nejvíc přeju, abych byla opravdu dobrá herečka. Abych byla vidět na jevišti, to mi dělá radost. Ale dlouhodobě...chci být ta, co tvoří postavy, píše dramata. Možná i romány. Být herečka je únik od toho, čím se bojím být. Mám předepsanou roli, a i když na naše představení stejně moc lidí zatím nechodí, tak tam nejsem úplně sama. Není všechno jen o mně. Mám předepsanou roli a do té se vcítím. Nemusím být neustále konfrontována se svými vlastními myšlenkami.“

Hrála si s prstýnkem, který pořád sundávala a nasazovala na prst. Potom jí spadl na stůl a cinkl.

„Bojíte se spoléhat jen sama na sebe?“

„Ne... Asi. Bojím se ale spoléhat na svoje schopnosti a kreativitu.“

„Píšete hry pro vaše divadlo?“

„Některé,“ trochu se ošila a skryla to smíchem. „Ty, které kritici nechápou.“

„Proč je nechápou?“

„Protože asi neumím psát.“

mlčel jsem a ona se začala ještě víc smát. Zasmál jsem se taky.

„Tohle je seriózní rozhovor. Nemůžete jako argument prostě říct, že neumíte psát.“

„Ale to víte, že můžu. Vy jste kritik?“

„Ne.“

„Tak vidíte. Kdybyste byl, neměl byste nic proti tomuto argumentu. Jeden odborník to stejné napsal do oficiální recenze - že neumím předat divákům myšlenky.“

„To nemusí přece znamenat, že neumíte psát.“

„Ale to víte, že musí. Hra, která není propojena s diváky, jako by nebyla. Tak mi řekněte, jak mám svá sdělení udělat srozumitelnější?“

„Možná věřte, že psát umíte.“

Po reportáži

Ten den se mi stal zázrak. Když jsem naprosto pozměnil podobu reportáže, počítal jsem s tím, že dostanu výpověď – avšak nestalo se. Jediný den ukázal, že to, co divadelní veřejnost potřebovala, byl kontakt s autenticitou. Reportáž se stala virální všude po internetu. Lidé nepotřebovali nutně vědět, co v tomto divadle hrají, ale chodili tam kvůli tomu, co za lidi tam hraje. A já jsem místo emailu na rozloučenou dostal pár významných poplácání po zádech od starších kolegů v kanceláři.

Divadlo vzkvétalo – a Monika se nejspíš naučila psát.

Něco však bylo špatně.

Na ruce jsem měl nápis „pivoňky“ a „22 hodin“. V ruce jsem nesl pivoňky a v 22 hodin je předával Monice po dalším úspěšném představení. Potkávali jsme se vždy po práci.

Spadl jí prstýnek na zem, když celá nervózní stála se mnou v zákulisí a říkala: „Musím ti něco říct“.

Vedla mě po schodech dolů do prostoru pod jevištěm. A pak jsem to uviděl.

„Je to tady už strašně dlouho. Poprvé jsem to uviděla, když jsme se ještě neznali. Ukazoval mi to Václav. Nikdo neví, co s tím dělat, ale myslím, že jsem na něco konečně přišla.“

Koukám se na labyrint v podlaze. Je malý a Monika mi zadrží ruku, když se ho chci dotknout. Jsou v něm dvě malé bytosti. Jedna je už venku, ale druhá pořád bloudí.

„Ta uvnitř labyrintu je tvoje,“ řekla Monika. „Ta venku je moje.“

„Co tam děláme?“

„Zjistila jsem, že labyrint je boj s tím, jak se vyrovnáváme se způsobem, jakým je na nás nahlíženo. Cesta ven je rozhodnutí jít do prázdného prostoru a nepřemýšlet nad tím, že nejsi schovaný uvnitř.“

„Je ten labyrint teda dobrý nebo špatný?“

„Špatný, ale musíš si jím projít.“

Dávám si to v hlavě dohromady. Potkali jsme se s Monikou ve chvíli, kdy jsme byli oba ve stejné životní situaci – v labyrintu. Ale to, že se spolu potkáme v labyrintu, nejspíš neznamená, že je nám souzeno najít cestu ven společně.